

capitolo • kappale

1

Benvenuti al corso

Tervetuloa kurssille

TAVOITTEET

Tämän kappaleen jälkeen osaan

- tervehtiä italiaksi
- esittäytyä

Johdanto-
tekstien suomen-
nokset ja sanastot
löytyvät sivulta
230 alkaen.

Flashback: è tutto iniziato così

Siamo a Bologna, in Italia, al corso per stranieri organizzato dalla Scuola Monte Giuliano. L'insegnante si chiama Cecilia Gherardini. Il corso dura quattro settimane per un totale di 80 ore. Questo è un corso intensivo.

In questi appunti troviamo le cose più importanti e gli studenti raccontano come hanno imparato la lingua. Siamo in classe con la nostra insegnante Cecilia. Ci salutiamo e ci presentiamo.

Missä opiskelijat ovat?
Mikä opettajan nimi on?

Miten pitkä italian kurssi on?
Mistä opiskelijat kertovat?

1

Chi sono?

CECILIA Ciao a tutti, mi chiamo Cecilia, Cecilia Gherardini, e sono la vostra insegnante. Sono italiana, abito qui a Bologna. E tu, come ti chiami? Facciamo un giro di presentazioni!

VADIM Mi chiamo Vadim, sono russo. Ho 27 anni. Abito a Mosca. Studio medicina.

5 **PEKKA** Ciao, sono Pekka, sono finlandese. Ho 50 anni. Abito in Finlandia, a Lahti.

SOPHIE Salve a tutti, mi chiamo Sophie. Sono francese, ho 31 anni e abito a Marsiglia.

GIORGIO Buongiorno! Sono Giorgio, anch'io sono italiano e mia moglie Cecilia è l'insegnante di questo gruppo. Ogni tanto partecipo alla lezione.

10 **BETTY** Ciao, mi chiamo Betty. Sono inglese e ho 65 anni. Sono in pensione. Abito a Londra con mio marito.

TANJA Sono Tanja, sono tedesca, ho 41 anni, sono sposata e abito a Berlino.

CECILIA Piacere di conoscervi! Andiamo avanti...

Quando la lezione finisce, gli studenti si salutano. Arrivederci!

1 Etsi tekstistä.

1. Nimeni on Cecilia.
2. Olen italialainen, asun täällä Bolognassa.
3. Entä sinä, mikä sinun nimesi on?
4. Olen 27-vuotias.
5. Opiskelen lääketiedettä.
6. Olen suomalainen.
7. Asun Suomessa, Lahdessa.
8. Terve kaikille!
9. Minun vaimoni Cecilia on tämän ryhmän opettaja.
10. Olen eläkkeellä.
11. Asun Lontoossa aviomieheni kanssa.
12. Asun Berlinissä.

2 Täydennä.

1. Cecilia è _____ (italialainen).
2. Anche Giorgio è _____ (italialainen).
3. Vadim non è italiano, è _____ (venäläinen).
4. Pekka è _____ (suomalainen). Non è italiano.
5. Sophie è _____ (ranskalainen) e Betty è _____ (englantilainen).
6. Tanja abita a Berlino e lei è _____ (saksalainen).

3 Kirjoita kuulemasi lauseet.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Chi sono?
Ciao a tutti!
mi chiamo
e
sono
la vostra insegnante
italiana
abito
qui
a Bologna
e tu
come ti chiami?
facciamo
un giro di presentazioni
russo
ho 27 anni
l'anno
a Mosca
studio
medicina
finlandese

in Finlandia
salve!
francese
a Marsiglia

Kuka olen?
Hei kaikille!
nimeni on
ja
olen
teidän opettajanne
italialainen (naisesta)
asun
täällä
Bolognassa
entä sinä
mikä on nimesi?
tehdään (oik. tehkäämme)
esittelykierros
venäläinen (miehestä)
olen 27-vuotias
vuosi
Moskovassa
opiskelen
lääketiede
suomalainen (miehestä tai naisesta)
Suomessa
tervehdys!
ranskalainen (miehestä tai naisesta)
Marseillessa

buongiorno
anch'io
anche
italiano
mia moglie
di
questo gruppo
ogni tanto
partecipo
la lezione
inglese

in pensione
a Londra
con
mio marito
tedesca
sposata
a Berlino
Piacere di conoscervi!
Andiamo avanti...
quando
finisce
gli studenti
lo studente
si salutano
Arrivederci!

päivää
myös minä
myös
italialainen (miehestä)
vaimoni
genetiivi, -n
tämä ryhmä
silloin tällöin
osallistun
oppitunti
englantilainen (miehestä tai naisesta)
eläkkeellä
Lontoossa
kanssa
aviomieheni
saksalainen (naisesta)
naimisissa (naisesta)
Berlinissä
Hauska tutustua teihin!
Mennään eteenpäin...
kun
päättyy
opiskelijat
opiskelija
hyvästelevät toisensa
Näkemiin!

Salutarsi in classe Tervehtiminen luokassa

Quando ci incontriamo – Tavattaessa

Quando andiamo via – Erottaessa

Buongiorno!
Ciao! Piacere!
Salve!

Arrivederci!
Ciao, ciao!
Ci vediamo la prossima settimana!
Ci vediamo domani!

Jos kurssi on klo 17:n jälkeen, tervehditään sanomalla *Buona sera!*

Artikkelit

Italian kielessä käytetään artikkeleita substantiivien edessä. Tässä kappaleessa esiintyy vain muutama artikkeli, esimerkiksi

- » Sono **la** vostra insegnante di italiano.
- » Cecilia è l'insegnante di questo gruppo.

*Olen teidän italian opettajanne.
Cecilia on tämän ryhmän opettaja.*

Nämä ovat määräisiä artikkeleita. Määräisiä artikkeleita käytetään, kun asiasta on jo puhuttu tai se on muuten tuttu.

Esimerkki epämääräisestä artikkelista on johdantotekstissä:

- » Questo è **un** corso intensivo.

Tämä on intensiivikurssi.

Artikkeleista puhutaan lisää kappaleessa 4, ja niistä on kaavio kirjan sisäkannessa.

una un'
la l'

un uno
il lo l'

i gli
le

Kansallisuusadjektiivit

Kansallisuusadjektiivit voidaan jakaa kahteen ryhmään:

- o:hon loppuvat taipuvat suvussa ja luvussa, esim. *italiano, tedesco, russo*.
» Giorgio è italiano**o**, Cecilia è italiana**a**. Loro sono italiani**i**.
- e:hen loppuvat taipuvat vain luvussa, esim. *finlandese, inglese, francese*.
» Pekka è finlandese**e**. Pekka e sua moglie sono finlandesi**i**.
» Betty è inglese**e**. Betty e suo marito sono inglesi**i**.
» Sophie è francese**e**. Sophie e la sua amica Virginie sono francesi**i**.

Huom. jos puhutaan sekä miehistä että naisista, monikko on maskuliinimuotoinen.

i
o
a
a

Kansallisuusadjektiivien taivutus

	YKSIKKÖ	MONIKKO
maskuliini	-o (italiano o , russo o)	-i (italiani i , russi i)
feminiini	-a (italiana a , russa a)	-e (italiane e , russe e)
maskuliini tai feminiini	-e (finlandese e , inglese e , francese e)	-i (finlandesi i , inglesi i , francesi i)

finlandese
francese
inglese
italiano
russo
tedesco, tedeschi, tedesca, tedesche*

suomalainen
ranskalainen
englantilainen
italialainen
venäläinen
saksalainen

Myös muut adjektiivit taipuvat samalla tavalla. Niiden taivutuksesta kerrotaan lisää kappaleessa 3.

*Huomaa sanan *tedesco* eri muodoissa esiintyvä h-kirjain. Siitä puhutaan kappaleessa 2, kohdassa c:n ja g:n ääntäminen.

4 Muuta kansallisuusadjektiivi monikkoon.

1. Marco è italiano.	Marco e Giulio sono _____.
2. Laura è italiana.	Laura e Sofia sono _____.
3. Vadim è russo.	Vadim e Pavel sono _____.
4. Natalia è russa.	Natalia e Katja sono _____.
5. Ute è tedesca.	Ute e Kerstin sono _____.
6. Johannes è tedesco.	Johannes e Thomas sono _____.
7. John è inglese.	John e Jeff sono _____.
8. Julie è inglese.	Julie e Mark sono _____.
9. Siméon è francese.	Siméon e Monique sono _____.
10. Annie è francese.	Annie e Marie sono _____.
11. Lauri è finlandese.	Lauri e Juhani sono _____.
12. Saana è finlandese.	Saana e Matti sono _____.

5 Kerro parillesi, minkämaalaisia kuvissa olevat ihmiset ovat.

1 Marco e Laura

2 Emily e Tracy

3 Siméon e Adrien

4 Ute e Johannes

5 Lauri e Saana

6 Vadim e Natalia

7 Sanni e Anita

Persoonapronominit subjektina

Italian kielen persoonapronominit ovat

io	<i>minä</i>	noi	<i>me</i>
tu	<i>sinä</i>	voi	<i>te</i>
lui	<i>hän (miehestä)</i>	loro	<i>he</i>
lei	<i>hän (naisesta)</i>		
Lei	<i>Te (teitittely)</i>		

Huom. Teitittelyssä käytetään muotoa Lei, ja verbi taipuu samoin kuin yksikön 3. persoonassa.

Kappaleen verbien taivutus

	ESSERE	AVERE	ABITARE	CHIAMARSI
	olla	omistaa	asua	olla nimeltään
io	sono	ho	<u>a</u> bito	mi ch <u>a</u> mo
tu	sei	hai	<u>a</u> biti	ti ch <u>a</u> mi
lui/lei/Lei	è	ha	<u>a</u> bita	si ch <u>a</u> ma
noi	siamo	abbiamo	abit <u>a</u> mo	ci ch <u>a</u> m <u>i</u> am <u>o</u>
voi	siete	avete	abit <u>a</u> te	vi ch <u>a</u> m <u>a</u> t <u>e</u>
loro	sono	hanno	<u>a</u> bitano	si ch <u>a</u> man <u>o</u>

Verbiä avere ja sen käyttöä harjoitellaan lähes joka kappaleessa. Tässä kappaleessa harjoitellaan kertomaan oma ikä. Silloin käytetään verbiä avere eikä essere.

» Ho 27 anni. Olen 27-vuotias.

Chiamarsi on refleksiiviverbi. Myös **salutarsi** on muodoltaan samanlainen, mutta sen merkitys on 'tervehtiä toisiaan'. Italiassa on paljon muitakin refleksiiviverbejä. Niistä kerrotaan enemmän kappaleissa 4 ja 9.

6a Täydennä essere-verbillä.

1. Io _____ finlandese. E tu? – Io _____ tedesca.
2. Voi _____ finlandesi, vero? – Sì, noi _____ finlandesi
3. Tu _____ russa? – Sì, _____ russa.
4. Loro _____ francesi? – No, loro non _____ francesi, loro _____ inglesi.
5. Noi _____ italiani. Anche voi _____ italiani? – Sì, anche noi _____ italiani.
6. Marco _____ italiano? – Sì, lui _____ italiano.

6b Täydennä avere-verbillä.

1. Io _____ 27 (ventisette) anni. E tu, quanti anni _____?
2. Pekka _____ 50 (cinquanta) anni. E Tanja, quanti anni _____?
3. Lei _____ 41 (quarantuno) anni.
4. Sophie e Pekka _____ 31 (trentuno) e 50 (cinquanta) anni.
5. Tu _____ 60 (sessanta) anni? – No, io _____ 65 (sessantacinque) anni.
6. Voi _____ 40 (quaranta) anni? – Sì, _____ 40 (quaranta) anni.

6c Täydennä abitare-verbillä.

1. Cecilia _____ a Bologna.
2. Pekka, tu _____ a Lahti? – Sì, _____ a Lahti, in Finlandia.
3. Vadim e Betty, voi _____ a Bologna? – No, non _____ a Bologna.
4. Vadim _____ a Mosca, in Russia e Betty _____ a Londra.
5. Cecilia e Giorgio _____ a Bologna.

6d Täydennä chiamarsi-verbillä.

1. Ciao, io _____ Betty. E tu? – Io _____ Sophie.
2. E voi, come _____? – Noi _____ Vadim e Pekka.
3. E lei, come _____? – Lei _____ Tanja.
4. Loro come _____? – Loro _____ Cecilia e Giorgio.

7 Pariharjoitus.

Henkilö A peittää B-puolen ja kääntää oman lauseensa italiaksi. B kuuntelee ja tarkistaa. B jatkaa kääntämällä oman lauseensa italiaksi ja A tarkistaa jne. Jos harjoitus tuntuu liian vaikealta, voit lukea lauseet ensin italiaksi ja parisi suomentaa ne.

A

B

Hei, nimeni on Anni. Entä sinä, mikä sinun nimesi on?	<i>Ciao, mi chiamo Anni. E tu, come ti chiami?</i>
<i>Mi chiamo Vadim e ho 27 (ventisette) anni. E tu, quanti anni hai?</i>	Nimeni on Vadim, ja olen 27-vuotias. Entä sinä, kuinka vanha olet?
Olen 25-vuotias. Oletko suomalainen?	<i>Ho 25 (venticinque) anni. Sei finlandese?</i>
<i>Sì, sono finlandese. Abito a Tampere, in Finlandia. Sei russo?</i>	Kyllä, olen suomalainen. Asun Tampereella, Suomessa. Oletko venäläinen?
Kyllä, olen venäläinen, Moskovasta.	<i>Sì, sono russo, di Mosca.</i>

Differenze tra le lingue Erot kielten välillä

Ääntäminen

Suomea ja italiaa äännetään melko pitkälti samalla tavalla, mutta joitakin eroja on. Tässä kirjassa keskitytään lähinnä eroihin.

Italian vokaalit ovat *a*, *e*, *i*, *o* ja *u*. Vokaali *a* on suomen *a*:n ja *ä*:n väliltä. Vokaaleista *e* ja *o* on olemassa avoin ja suljettu versio.

Italian kielessä ei ole pitkiä vokaaleja, mutta painolliset vokaalit äännetään puolipitkinä.

Painollisia vokaaleja ei ole merkitty tämän kirjan teksteissä. Katso sanakirjasta tai kysy opettajalta, jos et ole varma, missä kohtaa sanassa on paino.

Differenze tra le lingue Erot kielten välillä

Italian kielen diftongeissa ensimmäinen vokaali on puolipitkä: *suo* marito.

Konsonanteista suurin osa ääntyy samalla tavalla kuin suomessa (*b, d, f, l, m, n, p, r, s, t, v*). Vain *c:n* ja *g:n* ääntäminen vaihtelee. Taulukko *c:n* ja *g:n* ääntämisestä on kirjan alussa ja kappaleessa 2 kohdassa Erot kielten välillä sivulla 35.

Italiassa on konsonanttityhtymät *gn* [ɲn] ja *gl* [ʎl], joiden ääntäminen on helppo oppia.

🔊 Kuuntele ja toista:

castagna	<i>kastanja</i>	tagliare	<i>leikata</i>
montagna	<i>vuori</i>	aglio	<i>valkosipuli</i>
lavagna	<i>taulu</i>	tovaglia	<i>pöytäliina</i>

Konsonanttityhtymä *ng* äännetään [ŋɡ] ennen takavokaalia (*a, o, u*) tai konsonanttia. Se ei siis ole sama kuin suomen *ng*, joka ääntyy [ŋ].

🔊 Kuuntele ja toista:

lungo	<i>pitkä</i>	inglese	<i>englantilainen</i>
tango	<i>tango</i>	ingrato	<i>kiittämätön</i>
sangue	<i>veri</i>		

Konsonantti *h* ei äänny italian kielessä.

Myös italiassa on kaksoiskonsonantteja, esimerkiksi

doppio	<i>tupla</i>
gatto	<i>kissa</i>
mamma	<i>äiti</i>

8 Kuuntele ja toista.

disegno, ingegnere, campagna, Emilia-Romagna
figlio, Puglia, coniglio, medaglia
cappello, modello, pezzetto, carro, cassetto

Intonaatio

Italiassa voidaan erottaa kolme lausetyyppiä: väitelause, kysymyslause ja retorinen kysymyslause.

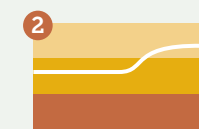
1. Tavallisessa väitelauseessa on "kaareva" intonaatio: *Mi chiamo Sophie*. 'Nimeni on Sophie.'
2. Kysymyslauseen intonaatio on nouseva: *Ti chiami Sophie?* 'Onko nimesi Sophie?'
3. Jos lauseen alussa on kysymyssana, intonaatio on vähän nouseva: *Come ti chiami?* 'Mikä sinun nimesi on?'
4. Retorisessa kysymyksessä lause alkaa korkeammalta kuin väitelause, ja sen loppu jää ilmaan: *Tu ti chiami Sophie?* 'Sinähän olit Sophie?' Tämä lausetyyppi vaatii hieman harjoitusta.

Suomessa lauseen intonaatio on yleensä laskeva, joten italian lauseintonaatiota kannattaa harjoitella.

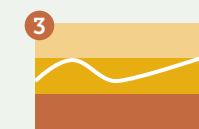
Alla on suuntaa-antavia esimerkkejä intonaatiosta. Muista, että intonaatio vaihtelee alueittain. Pääasia on, että harjoittelet varsinkin sellaisia kysymyslauseita, joissa ei ole kysymyssanaa.

Mi chiamo Sophie

Ti chiami Sophie?

Come ti chiami?

Tu ti chiami Sophie?

9 Kuuntele ja toista.

1. Vado a Helsinki in treno. – Anche noi.
2. Andiamo in aereo? – Sì, andiamo in aereo.
3. Andiamo in aereo? – No, non andiamo in aereo, andiamo in treno.
4. Ti chiami Anna? – Sì, mi chiamo Anna.
5. Sei Anna? – No, non sono Anna, sono Alice.
6. Abiti a Turku? – Sì, abito a Turku.
7. Sono tedeschi, vero? – Sì, sono tedeschi.

Presentarsi e salutarsi

Esittäytyminen ja tervehtiminen

Tässä kirjassa Cecilia ja opiskelijat sinuttelevat toisiaan. Italiassa on kuitenkin yleistä teitillä tuntemattomia ihmisiä.

Ketä teitittelen:

- ihmistä, jota en tunne tai jonka tapaan ensimmäistä kertaa
- tarjoilijaa
- kaupoissa, asioitaessa toimistoissa ja virastoissa
- vanhempia ihmisiä, iäkkäitä ihmisiä
- opettajaa, professoria.

Informale

Ciao, mi chiamo...
Ciao, sono...
Salve, mi chiamo / sono
E tu?

Sinuttelu (*dare del tu*)

Hei, nimeni on...
Hei, olen...
Terve, nimeni on / olen
Entä sinä?

Cecilia, l'insegnante d'italiano, **dà del tu** agli studenti.
Cecilia, italian opettaja, sinuttelee opiskelijoita.

Formale

Buongiorno, mi chiamo...
Buongiorno, sono...
Lei come si chiama?

Teitittely (*dare del Lei*)

Hyvää päivää, nimeni on...
Hyvää päivää, olen...
Mikä Teidän nimenne on?

Il giornalista **dà del Lei** al Presidente della Repubblica.
Toimittaja teittelee tasavallan presidenttiä.

Rooma (Lazio)

Rooma, ikuinen kaupunki (*la città eterna*), on yksi maailman kauneimmista kaupungeista. Sen keskustassa (*centro storico*) on yli 25 000 historiallista nähtävyyttä. Rooma on suurkaupunki, jossa on n. 3 miljoonaa asukasta. Sen kaduilla on kuhinaa, mutta silti siellä on helppo liikkua jalkaisin ja metrolla. Myös bussit ja raitiovaunut kulkevat, mutta niillä liikkuminen on hidasta ruuhkien takia. Lippuja julkisiin liikennevälineisiin saa *Tabacchi*-kaupoista ja metroon myös automaateista metroasemilta.

Rooman tunnetuimmat nähtävyydet ovat antiikin Rooman aikaiset *Colosseum* ja *Forum Romanum*, mutta myös Rooman lukuisat torit ja kirpputorit ovat tutustumisen arvoisia. Niistä suurin on *Porta Portese*, jossa on kilometrikaupalla käytettyjä ja uusia vaatteita, antiikkia ja vanhoja tavaroita. Tuliaisina kannattaa tuoda vaikka yrttimausteita.

Parhaat vuodenaajat matkustaa Roomaan ovat alkukevät ja loppusyksy – kesäkuukausina siellä on yleensä todella kuuma.

Rooma sijaitsee Lazion maakunnassa. Lazioon kuuluu Rooman lisäksi neljä hallinnollista aluetta: Viterbo, Latina, Frosinone ja Rieti. Lazion alueella asuu n. 5,9 miljoonaa ihmistä. Maantieteellisesti Lazioissa on vähän kaikkea: vuoristoa, hiekkarantaa, tasankoja ja viinialueita.

Piazza del Popolo

Sperlongan kaupunki Lazion rannikolla

Miten Roomaan pääsee?

Suora lento Helsingistä Fiumicinoon; lisäksi Ciampinon lentokenttä

Qualcosa in più sulla lingua Lisää tietoa kielestä

Lisää kansallisuusadjektiiveja

americano	<i>amerikkalainen</i>
ceco	<i>tšekkiläinen</i>
greco	<i>kreikkalainen</i>
polacco	<i>puolalainen</i>
spagnolo	<i>espanjalainen</i>
svizzero	<i>sveitsiläinen</i>

canadese	<i>kanadalainen</i>
cinese	<i>kiinalainen</i>
danese	<i>tanskalainen</i>
giapponese	<i>japanilainen</i>
norvegese	<i>norjalainen</i>
portoghese	<i>portugalilainen</i>
svedese	<i>ruotsalainen</i>

Huom. *statunitense* tarkoittaa 'yhdysvaltalainen', mutta yleensä käytetään sanaa *americano*.

Muita hyvästelyilmauksia

» Ci vediamo!	<i>Nähdään!</i>
» A presto!	<i>Nähdään pian!</i>
» A domani!	<i>Huomiseen!</i>
» Alla prossima!	<i>Nähdään ensi kerralla!</i>
» Buona giornata!	<i>Hyvää päivänjatkoa!</i>
» Buona serata!	<i>Hyvää illanjatkoa!</i>

Pronomineista

Persoonapronomineja käytetään kurssin alussa, kun opetellaan verbin taivutusta. Voit käyttää niitä puhuessasi. Kuten suomen kielessä, ne jätetään kuitenkin yleensä sanomatta, ellei haluta korostaa tekijää (esim. kahvilassa, kun paikalla on enemmän kuin yksi henkilö ja halutaan korostaa, kuka mitään ottaa).

– Prendo un caffè.	<i>Otan kahvin.</i>
– Io prendo un tè.	<i>Minä otan teetä.</i>
– Sono italiana.	<i>Olen italialainen.</i>
– Io sono finlandese.	<i>Minä olen suomalainen.</i>

Johdoksia

Italian kielessä, kuten suomessakin, voidaan muodostaa johdoksia sekä verbeistä että substantiiveista. Arvaatko, mitä seuraavien sanojen johdokset tarkoittavat? Jos et keksi, tarkista niiden merkitys sanastosta kirjan lopusta.

